

Raport de activitate**Activitatea de cercetare dezvoltare desfășurată în cadrul SCDCB Tg. Mureş pe anul 2015**

Colectivul de cercetatori din SCDCB Tg. Mures a desfasurat o bogata activitate stiintifica pe anul 2015, în cadrul a două laboratoare:

- Laboratorul de cercetare zootehnică
- Laboratorul de cercetare vegetală

1. In cadrul **laboratorului de cercetare zootehnică**, colectivul de cercetatori a elaborat proiectul de cercetare „Conservarea fondului genetic la rasa de taurine Pinzgau de Transilvania” cu care a participat la procedura de licitatie a proiectelor de cercetare: Plan Sectorial al MADSR (pe anii 2015-2018). La aceasta licitatie a fost accesat proiectul sectorial ADER 5.2.3. „Conservarea fondului genetic la rasa de taurine Pinzgau de Transilvania” (perioada 2015-2018). SCDCB Tg. Mures este titular de proiect, iar director de proiect este Dr. Ing. OROIAN IOAN.
2. **Obiectivul general al proiectului** este: conservarea fondului genetic deosebit de valoros al rasei Pinzgau de Transilvania, salvarea rasei aflata in pericol de disparitie.

3. In cadrul **proiectului sectorial ADER 5.2.3.** „Conservarea fondului genetic la rasa de taurine Pinzgau de Transilvania” s-a derulat etapa I. Pentru receptia fazei s-a elaborat raportul de activitate: „Importanta rasei locale Pinzgau de Transilvania in cadrul programului de conservare a fondului genetic al acestuia”, fiind rezultatul unei ample documentari bibliografice. Pentru realizarea proiectului un obiectiv foarte important este depistarea si comasarea efectivului de Pinzgau de Transilvania propus.

În data de 19.11.2015 a avut loc o deplasare în zona Munților Apuseni, pe Valea Ariesului pana la localitatea Beius pentru identificarea si evaluarea efectivelor de rasă Pinzgau de Transilvania. A participat: dr.ing. Oroian Ioan (director de proiect) si ing. Peter Dan. Concluzia deplasarii: efective mici, foarte sporadice, in catune inaccesibile cu masina, foarte putine exemplare metise.

4. Lucrari stiintifice publicate in diferite reviste nationale si internationale, cu indicarea numarului de lucrari cotate ISI: -

5. Rezultate valorificate sau in curs de valorificare si importanta lor competitiva pe plan intern si extern, inclusiv brevete si omologari: -

6. Participari la evenimente stiintifice:

Firma Romvac a organizat un seminar științific unde au prezentat rezultatele cercetarilor doi specialisti de la Cooperativa fermierilor crescători de porcine "Cooperl" Franța. A participat ing. Peter Dan, cercetator SCDCB Tg. Mures.

In data de 07.08.2015 a avut loc **Congresul Internațional al Rasei Băltăță de tip Simmental** organizat de: FCBR (Federația Crescătorilor de Bovine din România), ACTJM (Asociația Crescătorilor de Taurine jud. Mureș), ONJAR (Organizația Națională de Însămânțări Artificiale din România).

Au participat dr.ing. Oroian Ioan- director și dr.ing. Bohatir Paula- cercetătoare.

7. Cu ocazia Congresului Internațional al Rasei Bălță de tip Simmental (8.08.2015) a avut loc o expoziție de taurine din aceasta rasa, unde locul I la vaci multipare a fost atribuit unei vaci de la SCDCB Tg. Mures.

In data de 2 si 3.10.2015 a avut loc expositia „**Parada Taurilor**” organizata de Semtest BVN Tg. Mures unde au fost prezentati tauri din reteaua I.A., de mare valoare. Totodata a avut loc si un seminar despre reproductia taurinelor, a participat dr.ing. Oroian Ioan și dr.ing. Bohatir Paula.

In 7.05.2015, specialistii si cercetatorii de la SCDCB Tg. Mures au participat la Targul Agraria – Jucu jud. Cluj.

8. In cadrul activitatii de diseminare a rezultatelor muncii de cercetare:

- In colaborare cu Semtest Bvn , la ferma de bivine a Statiunii a avut loc instruirea practica, in cadrul cursului de reproductie si insamantari artificiale, a mai multor serii de medici veterinari si operatori insamantatori, Statiunea fiind coorganizator.
- In 11 Aprilie 2015 a avut loc Adunarea Generala a AAMR jud. Mures (Asociatia Agricultorilor Maghiari din Romania din județul Mures). A participat ing. Dan Peter.
- Participare la 3 cursuri de formare profesionala a agricultorilor in calitate de lector, organizat de AAMR jud. Mures. Din partea Statiunii a participat ing. Dan Peter.

9. Cercetari de perspectiva: Laboratorul de Cercetare Zootehnica este preocupat si a efectuat „preexperiente” in vederea promovarii in cultura si furaje a unor plante rezistente la schimbari climatice, cum sunt Sorgul pentru boabe si siloz, respectiv Iarpa de Sudan (producere de boabe, masa verde, siloz si utilizarea in furajare la taurine).

Laboratorul de cercetare vegetala

1. Programe nationale

- Testarea liniilor de grau si triticale romanesti de perspectiva in conditiile pedoclimatice din zona de influenta a Statiunii – Parteneri cu Institutul Fundulea
- Studiul hibrizilor de porumb romanesti pentru boabe in conditiile de clima si sol din zona – Parteneri cu SCDA Turda
- Studiul reactiei la epoca de semanat a unor hibrizi de porumb apartinand firmei Syngenta in conditiile pedoclimatice din zona – Parteneri cu firma Syngenta
- Studiul unor hibrizi de porumb apartinand firmei KWS Seminte SRL in zona de influenta a SCDCB Tg. Mures – Parteneri cu firma KWS
- Testarea unor hibrizi de porumb pentru siloz, in vederea stabilirii grupelor de maturitate specifice zonei – Parteneri cu firma Caussade
- Elaborarea unei strategii de profilaxie bazata pe utilizarea ARTEMISIEI ANNUA in coccidioza la puii Broiler – Parteneri cu USAMV Cluj Napoca
- Analize de calitate la soiurile de orzoaica si 20 de soiuri de grau apartinand firmei AgroProspect Brasov – Parteneri cu firma AgroProspect

1.a. Programe Europene

-Studiul hibrizilor de porumb pentru siloz ai firmei EURALIS – Parteneri cu firma Euralis din Franta

2. Obiectivele proiectelor de cercetare contractate

- Stabilirea celor mai valoroase biotipuri in vederea introducerii lor in zona de influenta a statiunii la culturile de grau, triticale si porumb

- Evidențierea unor biotipuri de Artemisia cu conținut ridicat în artemisinina, precum și a stabilității tehnologiei de cultivare
- Evidențierea unor hibrizi de porumb pentru siloz cu digestibilitate ridicată, cu raport optim între planta și stiulete

3. S-au evidențiat un număr de **3 soiuri de grau și 2 de triticale** cu potențial de producție ridicat și rezistente la principalele boli foliare și de spic (Septoria, Puccinia și Fusarium)

La cultura porumbului s-au identificat 4 hibrizi rezistenți la condițiile de stres termic și hidric din luniile iulie și august.

La culturile de Artemisia s-a identificat un biotip românesc, adaptat condițiilor din zona, cu o bună capacitate de producție și conținut ridicat de artemisinina.

4. **Tehnologia de cultura a Artemisiei Annua** în condițiile din Transilvania, autori: Pop Ioan Aurel, Oroian Ioan, Lobontiu Iustina, Friss Zsuzsa

Impactul „Ruginei galbene”(Puccinia stiformis) asupra cantitatii și calitatii productiei la soiurile de grau experimentale in 2013-2014 la SCDCB Tg. Mures, autori: Lobontiu Iustina, Friss Zsuzsa, Oroian Ioan, Pop Ioan Aurel, SCDCB Tg. Mures

Ambele lucrari vor fi publicate in 2016 in revista „Agricultura Transilvana” editata de SCDA Turda.

5. **Rezultatele noastre** au fost incluse in programele de promovare ale Statiunii Turda și Institutului Fundulea in vederea omologarii de noi soiuri de grau, triticale și hibrizi de porumb.

La colaborarile cu firmele straine, rezultatele au fost valorificate de acestea, unitatea noastră a transmis în zona la fermieri componenta celor mai valoroase biotipuri în vederea introducerii în producție la fermieri.

La cultura de Artemisia avem ca obiectiv stabilirea tehnologiei de cultivare și elaborarea unor programe de profilaxie.

6. **In unitate au fost organizate intalniri** cu fermieri din zona, ocazie cu care au fost prezentate cele mai bune soiuri de grau, triticale și hibrizi de porumb pentru boabe și siloz testate în campul de experiente.

Colectivul de cercetatori ai sectorului vegetal participă la toate întâlnirile fermierilor cu firmele straine care își promovează în România soiurile și hibrizii de proprii, ocazie cu care prezentăm cercetările proprii privind valoarea acestora, noi constituind o puncte de legătură între cele două entități.

7. **Participam la toate întâlnirile științifice** organizate de unitatile de cercetare din Transilvania și Institutul Fundulea.

8. **Diseminarea rezultatelor** noastre au fost facute prin prezentarea la sesiunea din februarie de la SCDA Turda:

- Tehnologia de cultura la Artemisia Annua, autori: Pop Ioan Aurel, Oroian Ioan, Lobontiu Iustina, Friss Zsuzsa, SCDCB Tg. Mures

- Impactul Ruginei galbene (Puccinia stiformis)asupra cantitatii și calitatii productiei la soiurile de grau experimentate in anii 2013-2014 la SCDCB Tg. Mures, autori: Lobontiu Iustina, Friss Zsuzsa, Oroian Ioan, Pop Ioan Aurel, SCDCB Tg. Mures

- Prezentarea culturii de Artemisia Annua „Domenii de folosire” la simpozionul de referate la Universitatea Petru Maior

- Cele mai valoroase rezultate ale cercetatorilor sunt disseminate in zona prin intermediul programului de radio „Acasa in Ardeal”, reviste ale firmelor cu care colaboram si presei locale

9. Cercetari de perspectiva:

- promovarea in zona a celor mai noi si valoroase soiuri de grau, triticale si hibrizi de porumb, creatii romanesti pentru a contracara invazia de material strain
- aprofundarea cercetarilor in gasirea unor hibrizi de porumb rezistenti la stresul termic si hidric si cu calitati de palatabilitate superioara, digestibilitate peste 76%, raport 50/50 stiulete-planta intreaga
- introducerea in zona a culturii de sorg pentru boabe si siloz in vederea completarii bazei furajere in conditii climatice mai putin favorabile pentru porumb

10. Dificultate, propuneri de rezolvare:

- pierderea unei suprafete de teren de 150 ha in acest an cu sentinte dubioase, constituie cea mai grea lovitura pentru sectorul de cercetare, blocand in totalitate procesul de multiplicare a soiurilor romanesti in vederea promovarii in zona
- lipsa totala de finantare a sectorului de cercetare face imposibila renoirea colectivului cu cadre noi si abordarea de programe cu impact pentru zona.

Propunem ca organismele abilitate sa verifice corectitudinea retrocedarilor de teren ale unitatilor de cercetare, sa se formeze o comisie nationala cu ramuri patriotice care sa verifice in fiecare unitate de cercetare modul cum au fost depodate de patrimoniul funciar.

Daca la nivel national se hotareste ca cercetarea agricola sa nu dispara, sa se priorizeze directiile de dezvoltarea cercetarii in stransa legatura cu nevoile fermierilor din zona si sa se gaseasca posibilitatile reale de finantare pentru a-si atinge scopul.

Este strigator la cer ca un grup de cateva mii de fermieri din CE sa-si formeze colective proprii de cercetare care corect finantate creaza soiuri si hibrizi care aproape ne scot din competitie, iar la noi nu se poate intreprinde nimic.

DIRECTOR

Dr. ing. OROIAN IOAN

INTOCMIT

Ing. DAN PETER

Ing. LOBONTIU IUSTINA